

Az ismeretkör: Irodalomtörténet és műelemzések

Kredittartománya: 8 kredit

Tantárgyai:

- 1) Irodalomtörténet
- 2) Műelemzés

Tantárgy neve: Irodalomtörténet TANÍTÓ szak Neptunkód: VMTALB5004, VMTALB6003	Kreditértéke: 4
--	------------------------

A tantárgy besorolása: kötelezően választható (VMT)

A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere” 50%elmélet-50%gyakorlat

A tanóra típusa: ea+gyak és óraszám: 2ea+2gy az adott félévben,

Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további módok, jellemzők:

- a szorgalmi időszak heteire lebontott és minden órára részletesen kidolgozott tematika közös elektronikus felületen elérhető
- az előadások témaköreinek ppt-i elérhetőek közös elektronikus felületen
- a feladatok, a kidolgozásuk és értékelésük részletes szempontsora a közös elektronikus felületen

digitális segédletek: elektronikus szakirodalmi források az irodalmi szövegekhez, a műelemzésekhez

A számonkérés módja: gyakorlati jegy

- a teljesített feladatok
 - a feladatok értékelése: megfelelt/nem felelt meg,
- a féléves tematika szerint megírt zárthelyi dolgozat alapján.
 - a zárthelyi dolgozat értékelése: elégtelentől jelesig

Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további módok:

Feladatok:

- **projektterv** készítése **csoportmunkában** egy választott korszak jellemzőinek, kiemelkedő alakjainak, jellegzetes műfajának bemutatásával
- egy szabadon választott **irodalmi alkotó közösségi profiljának** elkészítése
- **esszéírás** választható irodalomtörténeti, műfajelméleti témakörök egyikéből
 - a tudományos műfaj szabályainak gyakorlása, oktatói értékelés
 - **prezentáció**készítés az esszé bemutatására; **opponensi értékelés, önértékelés, oktatói visszajelzés**

A tantárgy tantervi helye:5. félév

Előtanulmányi feltételek: nincsenek

Tantárgyleírás:

A világirodalom kezdetei; A magyar és világirodalom történetének főbb korszakai; Az ókor irodalma: az antik görög és római irodalom; A Biblia könyvei; a keresztény irodalom és szimbolika hatásai; A középkor világképe, kultúrája és irodalma; A reneszánsz kultúra és irodalom Európában és Magyarországon: az itáliai és a magyar reneszánsz összefüggései; A Barokk világképe és irodalma; A magyar barokk irodalom; A felvilágosodás eszméi az európai irodalomban; A francia klasszicizmus, a magyar felvilágosodás irodalma

A romantika jellemzői az európai irodalomban; A XIX. század második felének világirodalma – a realizmus

A XIX. század magyar irodalma: a magyar romantika és realizmus; A modern líra kibontakozása a XIX. század végének irodalmában; A századforduló újításai és az avantgárd mozgalmak az irodalomban; Az „izmusok”: az impresszionizmus, a szimbolizmus, a futurizmus, a dadaizmus, az expresszionizmus, a szürrealizmus; A Nyugat első nemzedékének alkotói; A két világháború közötti magyar líra és széppróza (regény, novella, esszé)

A modern regény változatai, a magyar modernség prózája; A modern dráma kezdetei: Schnitzler, Brecht, Pirandello, Molnár Ferenc, Füst Milán; A századközép irodalma: Camus, Sartre, Beckett, Kortárs magyar irodalom kiemelkedő alakjai

A kurzus során érintjük a digitális kompetenciával kapcsolatos ismereteket, a médiaértés, és a kritikus, szelektív médiafogyasztás kérdéseit, a digitális lábnyom és az online zaklatások fogalmát is. A kreatív, ugyanakkor felelősségteljes használat kapcsán célunk, hogy hallgatóink képessé váljanak a valós tények és a fikció megkülönböztetésére, felismerjék a valóságábrázolás különböző szintjeit. Témakörünk még a digitális írástudás fogalma, azaz az információs-műveltség és a kommunikációs technológiák hatékony használata. Az információhoz való hozzáférés, annak kritikus és kompetens értékelése, pontos, kreatív felhasználása az elérendő cél. Az alapvető etikai és jogi kérdések megértése és alkalmazása szintén a kurzus témáinak része.

A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom:

1. Gintli Tibor-Schein Gábor: *Az irodalom rövid története*. Jelenkor Kiadó, Pécs, 2007. ISBN 978 963 676 438 8
2. Háy János: *Kik vagytok ti? Kötelező magyar irodalom*. Európa Könyvkiadó, Bp., 2019. ISBN 9789635040124
3. Kristó Nagy István: *A világirodalom története*. Trezor Kiadó, Bp., I. kötet, 1993. ISBN 963 7685 27 8
4. Nényei Pál: *Az irodalom visszavág 1., Léda tojásaitól az aranyszamárig*. Tilos az Á Könyve, Bp., 2015. ISBN 9789634101086
5. Nényei Pál: *Az irodalom visszavág 2., A Paradicsomkerttől a Pokol kapujáig*. Tilos az Á Könyve, Bp., 2018. ISBN 9789634101963
6. Nényei Pál: *Az irodalom visszavág 3., A hit fényétől az ész világosságáig*. Tilos az Á Könyve, Bp., 2019. ISBN 9789634104063
7. Pál József: *Világirodalom*. Akadémiai Kiadó, Bp., 2008. ISBN 978 9630 5859 65
8. <http://villanyspenot.hu/>; <https://magyartanarok.wordpress.com/>; <http://www.hunra.hu/>

Előírt szakmai kompetenciák, kompetenciaelemek, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul:

a) tudása

- Ismeri és szakszerűen alkalmazni képes a digitális kommunikáció, az információ kezelésének szabályait.
- Tisztában van a nevelési/oktatási/szociális ellátórendszer/kutatási intézmények/közösségi és civilszervezetek/plébániák adminisztrációs, adattárolási, adatkezelési, adatszolgáltatási rendszereinek működésével.
- Ismeri szakterületének digitális ismeretszerzési eszközeit, IKT-technikáit és problémamegoldási módszereit
- Ismeri a tanító munkájának társadalmi-történeti összefüggéseit és jelentőségét, tájékozott az irányadó nemzeti és európai értékek körében.
- Rendelkezik 6-12 éves gyerekek, gyermekcsoportok és környezetük megismerésére, az őket érintő társadalmi folyamatok értelmezésére vonatkozó elméleti és módszertani tudással.
- Biztos szakmai ismeretekkel rendelkezik az 1-4. évfolyamon valamennyi, továbbá az 1-6. évfolyamon egy műveltségi területen.

b) képességei

- Rendelkezik azzal a tudással, mellyel képes szakszerűen és etikusan kezelni az elektronikus információkat.
- Szakterületén rendelkezik a hatékony elektronikus információkeresés, információfeldolgozás, információkutatás, információközvetítés ismereteivel, az elektronikus forrásokat használja.
- Az összegyűjtött digitális információkat rendszerezni, elemezni tudja, az összefüggések megragadására és kezelésére képes
- A szakmai-tudományos kritériumokat érvényesítve választja meg a szakirodalmi könyvtári és elektronikus források körét, és munkájában azokat kreatív módon hasznosítja.
- Támogató tanulási környezetet biztosít.
- Tevékenységére szakszerűen reflektál.

c) attitűdje

- A digitális szemléletmódja nyitott, innovatív, a szakterületén zajló digitális technológiai fejlesztés és innováció megismerésére, elfogadására, hiteles közvetítésére.
- Az elektronikus kommunikációban döntéseit minden szempontot mérlegelve, a jogi és etikai normák teljes körű figyelembevételével hozza meg.
- Kreatívan, kritikusan, innovatívan viszonyul az információs műveltséghez, eredményesen tájékozódik a XXI. századi literációs kultúrában
- Igényli az önreflexiót, a nevelési folyamat és saját tevékenysége több szempontú elemzését, értékelését.
- Nyitott a munkájával összefüggő új elméletek és módszerek, a technológiai lehetőségek, információs és kommunikációs technológiák megismerésére és alkalmazására.
- Felkészültsége alapján részt vállal a tanító szakmával összefüggésben álló kutatásokban, innovatív team-munkákban.

d) autonómiája és felelőssége

- Felelősen, etikusan, kritikusan, biztonságosan működik együtt minden partnerével a digitális kommunikációban.
- Tudatos, kritikus, önreflektív, innovatív a digitális kultúra alakításában.
- Önálló továbbtanulással vagy szervezett továbbképzések segítségével meglévő digitális ismereteit, készségeit, képességeit fejleszti, és új kompetenciákat sajátít el.
- Önállóan tervezi és alakítja a digitális műveltségét
- A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a rájuk bízott 6-12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért.
- A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a kulturális hagyományok ápolásáért, a kultúrák közötti megértés és kommunikáció elősegítéséért.

Tantárgy felelőse: Zóka Katalin, főiskolai tanár, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k): Dr. Gasparicsné dr. Kovács Erzsébet, főiskolai tanár PhD, Dr. Gasparics Gyula, főiskolai tanár PhD